

Endeligt referat

**Endeligt referat fra brugerrådsmødet for De Nordlige Havne
d. 28. oktober 2015 kl. 16.00 (afholdt i kantinen på Skovløkken 4 i Tejn)**

Deltagere:

Allinge- Sandvig byforening v/ Steen Gornitzka
Allinge Træbådelaug v/ Erling Qvistgaard
ASTE v/ Allan Kofoed Stender
Bådejerne i Allinge havn v/ Per Lindgren
Foreningen Sandvig v/ Knud Åge Månsson
Hammerhavns båd fart v/ Tommy Bruun Larsen
Hammerhavnskiosken v/ Marie Knudsen
Sandvig Havneforening v/ Mogens Juul Jensen
Sæne Bådelaug v/ Kenn-Erik Olsen
Sæne Bådelaug v/ suppleant Henrik Svensson

Leder for veje og havne Hardy Pedersen
Havnefoged Tom Nielsen
Administrativ medarbejder Camilla Bouert Lauridsen

1. Godkendelse af dagsorden

Ref.

Dagsordenen blev godkendt.

2. Ajourføring af adresseliste

Ref.

Adresselisten blev ajourført.

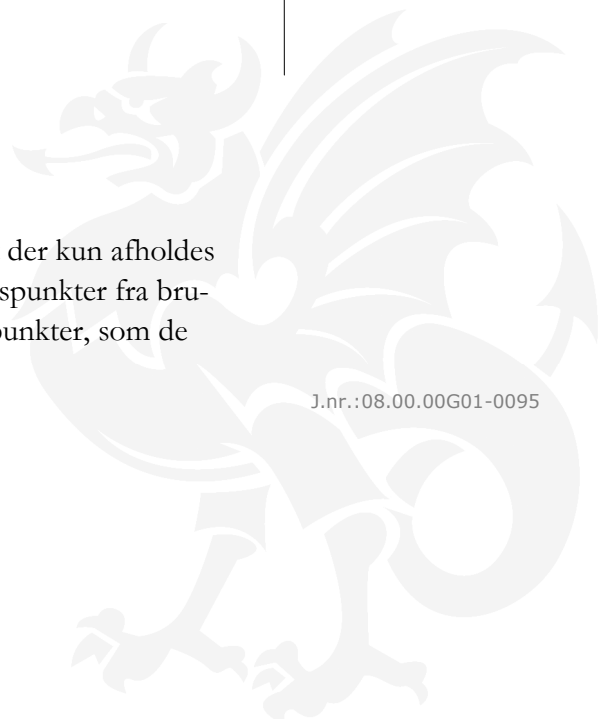
3. Næste mødedato

Forslag:

Tirsdag d. 8. november 2016 kl. 16.00

Ref.

Datoen blev godkendt. Hardy Pedersen understregede, at der kun afholdes brugerrådsmøder én gang årligt, uden at der er dagsordenspunkter fra brugerne, men at brugerne altid er velkomne til at indsende punkter, som de ønsker behandlet.

4. Statistik for sæsonen 2015

Af den medfølgende oversigt fremgår antal gæsteovernatninger på de forskellige kommunale havne for hhv. 2014 og 2015. Statistikken er opdateret d. 1. oktober 2015. Det bør bemærkes, at statistikken er fratrukket overnatninger på det bornholmske frihavnskort – det er altså udelukkende gæstesejlere, der er repræsenteret i statistikken.

Som det kan ses, oplever Allinge en pæn fremgang på 3% gæstesejlere i 2015 i forhold til 2014, mens Sandvig går 4% tilbage, og Hammerhavn går 23% tilbage. Det er endvidere glædeligt at kunne konstatere, at der er en generel fremgang på de kommunale havne samlet på 2%.

Grundet takstforhøjelserne pr. 1. januar 2015 er den samlede omsætning steget på de kommunale havne, og de budgetterede merindtægter er opnået til trods for en kold forsommer og en generel tilbagegang i Danmark.

Ref.

Hardy redegjorde for tallene.

Der blev stillet spørgsmålstejn ved Hammerhavns tilbagegang, og det blev forklaret med vindretningen.

5. Budget 2016

Kommunalbestyrelsen har torsdag d. 08. oktober 2015 vedtaget budgettet for 2016, hvoraf fremgår, at der tilføres havnene midler, der svarer til en tilbageværende års takstforhøjelse. Anlægspuljen ved havne er uændret ca. 1,5 mio. kr. også for 2016.

Der er endvidere bevilget 5 mio. kr. til renovering af de kommunale havne på Bornholm.

Teknik og Miljø har som høj prioritet at sikre havnene mod større nedbrud. Med de varslede vandstandsstigninger og ekstremvejr-situationer er det nødvendigt løbende at tænke i langsigtede investeringer på havnene og integrere dem i den udvikling, der skal sikre, at havnene fortsat er attraktive og en væsentlig del af øens identitet. Teknik og Miljø arbejder fortsat på at sikre de unikke granithavne og har påbegyndt et stort kulturarvsprojekt, hvor alle kommunale og private havne (dog ikke de havne, der er en del af aktieselskabshavnene) kan få fremtidssikret alle granitmoler, der i dag er over 100 år, mod større nedbrud de næste 100 år. Det forventes, at et sådant projekt er interessant for store fonde i Danmark.

Ref.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget det nye budget. Hardy Pedersen redegjorde for driftsbudgettet, der bliver tilført ca. 1,1 mio. kr., anlægsbudgettet og den ekstraordinære bevilling på 5 mio. kr. til renovering af havnene, der har som delmål at nedbringe driftsomkostningerne.

Hardy Pedersen redegjorde endvidere for, at Teknik & Miljø har igangsat arbejdet med at udarbejde en ansøgning til en fond til renovering af de unikke bornholmske havne.

Steen Gornitzka spurgte, om havnens medarbejdere ikke kunne anvende den nye fugemaskine, som Jakob Jensen omtalte for 1-2 år siden. Hardy Pedersen svarede dertil, at det vil det koste rigtig mange ressourcer selv at fuge, hvis alle granithavne skal sættes i stand.

Per Lindgren spurgte til, om projektet ikke kan ændres til et aktiveringsprojekt, hvor der udvikles en speciel fugemasse. Hardy Pedersen redegjorde for, at dette vil tage for lang tid, sikkert op til mange år.

Steen Gornitzka spurgte, om det store granithavneprojekt omfatter arealet ved den flotte trappe ved Havnegrillen på Allinge Havn, hvor der ligger beton. Hardy Pedersen kan ikke garantere, at arealet er omfattet, men formoder det.

Allan Kofoed Stender spurgte til det ukrudt, der vokser på kajerne, som nedbryder molerne. Allan Kofoed Stender nævnte, at det er en bekymring med det meget ukrudt på havnene. Hardy Pedersen redegjorde for Kommunalbestyrelsens beslutning om at indføre Miljøpedeller, der skal hjælpe med forskellige opgaver bl.a. på det tekniske område.

6. Forslag til vedligeholdelse og anlæg 2016

For bl.a. at styrke politikernes målsætning om øget brugerinddragelse har Teknik og Miljøudvalget stillet krav om, at vi hvert efterår sætter et punkt på brugerrådsmødet, hvor brugerne opfordres til at komme med forslag til vedligeholdelses- og anlægsopgaver, som ønskes udført på De Nordlige Havne eller evt. på andre havne.

Ref.

Hardy Pedersen opfordrede brugerne til at indsende forslag til Camilla Lauridsen senest d. 7. november.

Tommy Bruun Larsen nævnte, at træbroen ved Hammerhavn trænger til renovering. Mange af støtterne skal udskiftes. Hvis der gøres noget nu, kan broen sandsynligvis reddes.

Allan Kofoed Stender foreslog en permanent scene ved Allinge Havn på den del af Bryggen, hvor der tidligere var ophalerbedding. Hardy Pedersen nævnte, at Folkemødesekretariatet kunne indtænkes i denne idé.

Steen Gornitzka foreslog, at der skulle være en kajakbro til kajakklubben i Hammerhavn, hvilket blev drøftet sidste år, men aldrig er blevet realiseret. Steen Gornitzka opfordrede til at tænke det sammen med træbroen i Hammerhavn.

Hardy Pedersen fortalte, at Teknik og Miljøudvalget har haft møde d. 26. oktober, hvor der var et orienteringspunkt på dagsordenen, der omhandlede situationen på havnene. TMU har taget orienteringen til efterretning. Referatet fra TMU-mødet udsendes sammen med dette referat.

Hardy Pedersen fortalte, at TMU er glade for samarbejdet med Hammerhavnskiosken, og at Teknik & Miljø derfor vil arbejde på at introducere en lignende ordning på andre kommunale havne.

Det blev herudover drøftet, at det trådløse internet ikke fungerer optimalt på havnene. Der arbejdes på at forbedre løsningen, for det er et stort behov fra nogle sejlere, at der er adgang til tidsvarende internettet.

Hardy redegjorde for processen til prioritering af anlægsmidlerne. Processen vil involvere en høring blandt brugerne, hvilket politikerne ligger meget vægt på.

Knud Åge Månsson spurgte til uddybningen på Hammerhavn, og Hardy Pedersen fortalte, at projektet er afsluttet. Tommy Bruun Larsen og Marie Knudsen fortalte, at projektet havde hjulpet meget på lugtgenerne.

7. Anlægsprojekter 2015

I forlængelse af orientingsskrivelsen af d. 10.07.2015 følger her en status på fælles anlægsprojekter for de kommunale havne:

Anlægsbevilling til planlægning og forberedelse af nye havneprojekter: 175.000 kr.

Kommunalbestyrelsen har bevilget 175.000 kr. til planlægning og forberedelse af nye havneprojekter, herunder forundersøgelser, opmålinger m.m.

Ref.

Hardy Pedersen redegjorde for, at når der skal igangsættes projekter, skal der ofte indhentes konsulentbistand fra eksterne eksperter, hvilket denne pulje er afsat til. Puljen er også til at udarbejde prisoverslag over projekterne.

Anlægsbevilling til forbedring af sikkerheden på de kommunale havne: 450.000 kr.

For at forbedre mulighederne for personer, der er faldet i vandet og er ved bevidsthed, til selv at redde sig i land, er det ønsket at øge sikkerheden.

Der skal således, udover sikkerhedsstiger, opsættes et tov til armgang mellem sikkerhedsstigerne (sikkerhedsstiger og tov skal være så synlige som muligt), og der skal opsættes lys på uoplyste moler i havne med belyst indsejling.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der sætter gang i arbejdet inden længe.

Ref.

Tryk-stigerne er stadig ikke klar. Havnegruppen ønsker ikke at vente længere og påbegynder derfor selv opsætning af stiger og tov til armgang.

Tommy Bruun Larsen nævnte, at de håndlister, man har lavet på Hammerhavn, er meget effektive. Arbejdsgruppen sætter gang i arbejdet d. 2. november 2015.

Anlægsbevilling til forbedring af vandkvaliteten i Hammerhavn: 150.000 kr.

Vandkvaliteten i Hammerhavnen skal forbedres, så de meget store lugtgener fra de svovlbrinte-bundvendinger, der har været der i hele havnens levetid, fjernes. I 2013 blev der påbegyndt en ombygning af bundprofilen, så der ikke er dybere inde i havnen end i indsejlingen, og der blev dengang flyttet ca. 1.000 tons sand.

Der er nu flyttet yderligere ca. 1.500 tons sand, så profilen er ændret til, at der er dybest i indsejlingen og lavere og lavere, jo længere man kommer ind i havnen, hvilket skulle afhjælpe svovlbrinte-bundvendingerne bedst muligt.

Ref.

Projektet er afsluttet, og brugerrådets tilbagemeldinger vedr. lugtgenerne er positive.

8. Udlevering af bådmærker 2016/17

Udlevering af bådmærker skal optimeres inden næste sæson, og Havnegruppen arbejder henimod en løsning, hvor bådmærket kan trækkes på serviceautomaten. En sådan løsning vil være tilgængelig 24 timer i døgnet og vil være både billigere og mere resursebesparende.

Ref.

Hardy Pedersen redegjorde for tidligere processer, der ikke har været en ubetinget succes. Havnegruppen vil arbejde henimod at integrere bådmærkeudleveringen på serviceautomaterne.

9. Partnerskabsaftaler

Der blev i foråret 2015 taget flere skridt henimod etableringen af partnerskabsaftaler på de kommunale havne. Indgåelsen af aftalerne er blevet udskudt på ubestemt tid – påvirket af taksstigningen og spørgsmålet omkring forsikring af partnerne.

Ref.

Hardy Pedersen fortalte, at Havnegruppen har opstartet arbejdet med at indgå partnerskabsaftaler med brugere af havnene. Havnegruppen er dog stødt på udfordringer i form af uafklarede forsikringsforhold, eftersom det pt. ikke ligger fast, hvordan partnerne er forsikrede, hvis uheldet er ude. Havnegruppen arbejder videre med at løse forsikringsspørgsmålet.

Hardy Pedersen opfordrede brugerne til at henvende sig, hvis de har brug for remedier til oprydningssage, malerarbejder m.m.

Allan Kofoed Stender nævnte, at turistinformationerne evt. kan være behjælpelige med at udlevere bådmærker. Generelt kunne et udvidet samarbejde med turistinformationerne være en mulighed.

10. Status på kajak- og mastehus med opsætning af skillevægge og ovenlys (Allinge- Sandvig byforening)

Vi har etableret kontakt til to af Danmarks rigtigt store ingeniørfirmaer, der er enige om, at der i Danmark ikke findes noget projekteringsgrundlag for undgåelse af saltophobning. De forsøger at opstarte et forskningsprojekt vedrørende dette, hvilket dog tager længere tid, end vi har lyst til at vente. Lige nu pågår der en prisindhentning i forhold til at ændre tagkonstruktionen i det område, hvor der opbevares redningsveste tøj m.m., til samme opbygning som på nordsiden. Dette skal ske for at få lys (varme) ind, så arealet kan lukkes fra og evt. affugtes med affugter, hvis det er nødvendigt. Dette er et alternativ til at åbne bygningen endnu mere, så luftskiftet bliver endnu større, hvilket dog ikke reducerer havgus og opsaltning heraf.

Ref.

Hardy Pedersen fortalte om overvejelserne med bl.a. lysindfald i taget. Steen Gornitzka fortalte, at byggeriet er lavet så dårligt, at vandet siver ind i bygningen. Steen Gornitzka mente, at løsningen kun kan være at sørge for, at selve kajakhuset bliver gjort tæt. Det er blevet lovet, at det skulle være løst til efteråret 2015, hvilket ikke er sket. Han nævnte, at skillevæggene ikke er blevet opsat endnu, og det skal ske hurtigst muligt.

Hardy Pedersen redegjorde for, at konstant affugtning også kan være en løsning, men Kenn-Erik Olsen påpegede, at affugtning ikke er en løsning, hvis bygningen ikke er tæt.

Steen Gornitzka mente, at arkitekten skal holdes til ansvar for byggesjusk.

Hardy Pedersen beklagede dybt den manglende funktionalitet.

Kenn-Erik Olsen nævnte, at Sæne Bådelaugs gamle værksted er tørt. Kenn-Erik Olsen foreslog, at Sæne Bådelaug kan rykke sine ting sammen, så Kajakklubben kan få plads til sine ting i Bådelaugets skur. Dette kunne være en midlertidig løsning, indtil fugtproblemet er løst i kajakskuret. Sæne Bådelaug ønsker ikke at betale husleje i den periode, hvor deres skur huser Kajakklubbens ting. Det er efterfølgende konstateret, at Sæne Bådelaug fejlagtigt er blevet opkrævet arealleje for deres værksted. Areallejen vil blive krediteret snarest.

11. I hjørnet af Allinge havn er der, for gummibåde livsfarlige og for kajakker kedelige, metalvinkler, som man ikke lige ser. Vil foreslå, at de fjernes, eller bedre at man sætter lidt mere bolværk på. Allinge havn er ikke så kajakvenlig, når man lige skal op og have en is. Se billede 1 og 2 (Allinge- Sandvig byforening).

Dette synes Teknik og Miljø er et rigtigt godt forslag, som vil blive taget med til budgetlægningen for 2016.

Ref.

Hardy Pedersen mente, at de viste metalvinkler ikke hører hjemme på en havn, og at fjernelsen heraf vil blive inkluderet i budgetovervejelserne for 2016.

12. Er de kajakstativer, der fremgår af billede 3, ikke så pæne, at man godt kunne bruge dem i Hammerhavnen ved kajakhuset? (Allinge-Sandvig byforening).

Vi vil gerne høre brugernes opfattelse af stativerne. Hvis det er ønsket, spørger vi gerne de personer i Teknik og Miljø, der har det som fag at vurdere inventar m.m., om sådanne kajakstativer (evt. som mobil løsning - bøsning-rør nedgravet/nedstøbt) er en ønskelig løsning.

Ref.

Steen Gornitzka fortalte, at der i dag ligger to stykker træ på Hammerhavn, som Kajakklubben anvender til klargøring af kajakkerne. De viste stativer skal stå udenfor kajakskuret og bruges, når kajakkerne skal gøres klar. De skal stå i naturlig tilknytning til Kajakskuret og helst lidt til højre for skuret. Stativerne skal kunne afmonteres om vinteren, men skal stå der permanent fra standerhejsning til standerstrygning. Midlerne skal ikke tages fra havnens anlægspulje, idet Kajakklubben betaler. Kajakklubben ønsker tilladelse til at opføre stativerne.

13. Der ligger en motorbåd med reklame for pizza i Tejn. Den ligger til ved Havnegade over for Solo Pizza. Det er vel ikke særligt fair. (Allinge-Sandvig byforening).

Teknik og Miljø har undersøgt retningslinjer m.m., og så langt som Havnegruppen kan vurdere, findes der ikke finde retningslinjer, der på nogen måde sætter regler for skiltning på både.

Ref.

Hardy Pedersen nævnte, at man ikke kan gøre noget ved dette. Hardy Pedersen redegjorde desuden for et møde afholdt mandag d. 26. oktober, hvor de inviterede brugere generelt var positive overfor at udnytte havnene og vejarealerne til salg af deres produkter og varer.

Hardy redegjorde for loven på hhv. vej- og havneområdet: Iht. den nye vejlov må vejarealer ikke benyttes til at tjene penge. På havnearealer er det tilladt selv at bestemme, hvor meget der indkræves i leje.

Steen Gornitzka spurgte ind til kommunens skilteregulativ, og Hardy Pedersen redegjorde for, at skilteregulativet ikke er gældende i denne situation, hvor det drejer sig om en båd.

14. Eventuelt

Kenn-Erik Olsen vil gerne diskutere brugen af Multihuset i Hammerhavnen. Han bliver jævnligt ringet op af brugere, der gerne vil bruge Multihuset, fordi han står øverst på listen over kontaktpersoner. Kenn-Erik Olsen efterlyser retningslinjer og vil gerne stå for kontakten, men vil foretrække, at det sammenfattes i en partnerskabsaftale.

Henrik Svensson opfordrede til at lave et skilt, der udspecificerer reglerne.

Kenn-Erik Olsen nævnte, at indkørslen til skurene ofte bliver brugt til parkering, når der er løb m.m. og efterlyste et skilt, der påpeger, at parkering er forbudt. Flemming Nielsen havde lavet et skilt, som nu er væk – Kenn-Erik Olsen efterlyser et lignende skilt fra kommunen.

Tommy Bruun Larsen bad om at få opmalet parkeringspladser ved lodsstationen i Allinge. Han har gentagne år bedt om at få opmålt tre båse for at undgå at få en parkeringsbøde.